

'Mnogim glumcima teško pada ta granica - sad si u mirovini i više ne glumiš'

Razgovarala ZRINKA VRABEC-MOJZEŠ Fotografije SAŠA ZINAJA/NFOTO

U petak, 17. listopada, u ZKM-u bit će izvedena prva ovosezonska dramska premijera. Radi se o velikoj ansambl predstavi „Max, Mischa i ofenziva Tet“ u režiji Ivice Buljana i dramaturgiji Vida Hribara, nastaloj prema romanu norveškog pisca Johana Harstada koji je u Norveškoj proglašen knjigom desetljeća i postao europski fenomen. U Nizozemskoj je roman osvojio Europsku književnu nagradu, dok je hrvatsko izdanje u Nakladi OceanMore proglašeno najboljim stranim romanom 2024. godine i nagrađeno najvišim odličjem za prijevod koje je dobila Anja Majnarić.

Roman prati kazališnog redatelja Maxa Hansena koji život provodi u pokretu, razapet između kazališta, uspomena i autocesta Amerike. Tragom romana predstava govori o odrastanju, obitelji, migracijama, ljubavnim brodolomima i pitanjem koje muči sve one koji su emigrirali - koliko dugo moraš biti odsutan da bi postalo prekasno za povratak kući.

U glavnoj ulozi Maxa je Ugo Korani, Mische Hrvojka Begović, Majke Lucija Šerbedžija i Oca Frano Mašković. U ostalim ulogama su Sreten Mokrović, Rakan Rushaidat, Ivan Jurković, Nataša Dangubić, Dado Čosić, Vedran Živolić, Barbara Prpić, Milivoj Beader, Milica Manojlović, Toma Medvešek, Rok Juričić i Luka Knez.

Sreten Mokrović, veteran ZKM-a, upravo je gostovao s predstavom Ivora Martinića „Sin, majka i otac sjede za stolom i dugo šute“ u Busanu, u Južnoj Koreji. U predstavi koja je uvrštena u globalnu selekciju Busan International Performing Arts Marketa igraju i Doris Šarić Kukuljica, Luka Knez i Petra Svrtan. S ravnateljicom ZKM-a Snježanom Abramović Milković vratili su se u Zagreb prepuni dojmova jer je publika u Busanu

predstavu popratila s ovacijama, što je još jedna potvrda da autentična kazališna priča pronalazi put do gledatelja, bez obzira na jezične i kulturnološke barijere.

Mokrović, kazališni, filmski i televizijski glumac, rođen je u Zagrebu, gdje je diplomirao glumu na Akademiji za kazalište, film i televiziju. Nakon diplome dobio je angažman u ZKM-u, odakle je prešao u Gradsko dramsko kazalište Gavella, da bi se nakon 20 godina, 2006. ponovo vratio u ansambl ZKM-a, gdje i danas radi

'ZAHVALAN sam ZKM-u koji mi je omogućio da kao vanjski suradnik i dalje radim, da me zovu i traže. To mi je veliko zadovoljstvo. Meni je nezamislivo da ne radim'

kao vanjski suradnik. U višedesetljetnoj karijeri surađivao je s Teatrom Exit, Satiričkim kazalištem Kerempuh, HNK Varaždin, HNK Osijek i INK-om u Puli i dobitnik je niza najznačajnijih kazališnih nagrada.

Osim brojnih uspješnih glumačkih ostvarenja u predstavama ZKM-a i Gavelle, poznat je i po ulogama u televizijskim serijama „Dobre namjere“, „Mamutica“, „Loza“ i „Crno-bijeli svijet“. U povodu nove premijere u ZKM-u

i gostovanja u Južnoj Koreji, dao je intervju tjedniku Nacional.

NACIONAL: „Max, Mischa i ofenziva Tet“ velika je ansambl predstava nastala prema književnom predlošku. Kako je Vid Hribar dramaturgirao hit roman norveškog pisca Johana Harstada i hoće li se publika koja nije čitala knjigu snaći?

Publika koja nije čitala roman svakako će se snaći. Naime, nakon oduševljenja koje sam osjetio kada sam pročitao roman, koji je doista veliko djelo, i ja sam se pitao kako toliko kompleksnu priču, kroz koju se prepliću još mnoštvo drugih priča, dramaturgirati i postaviti na scenu. Činilo mi se nemogućom misijom, no Vid je odradio odličan posao koji je na razini s tim fenomenalnim književnim djelom. On je sve glavne tokove tog romana na vrlo lijep i inteligentan način uspio istaknuti i tako je napravio protočnu i publici razumljivu priču.

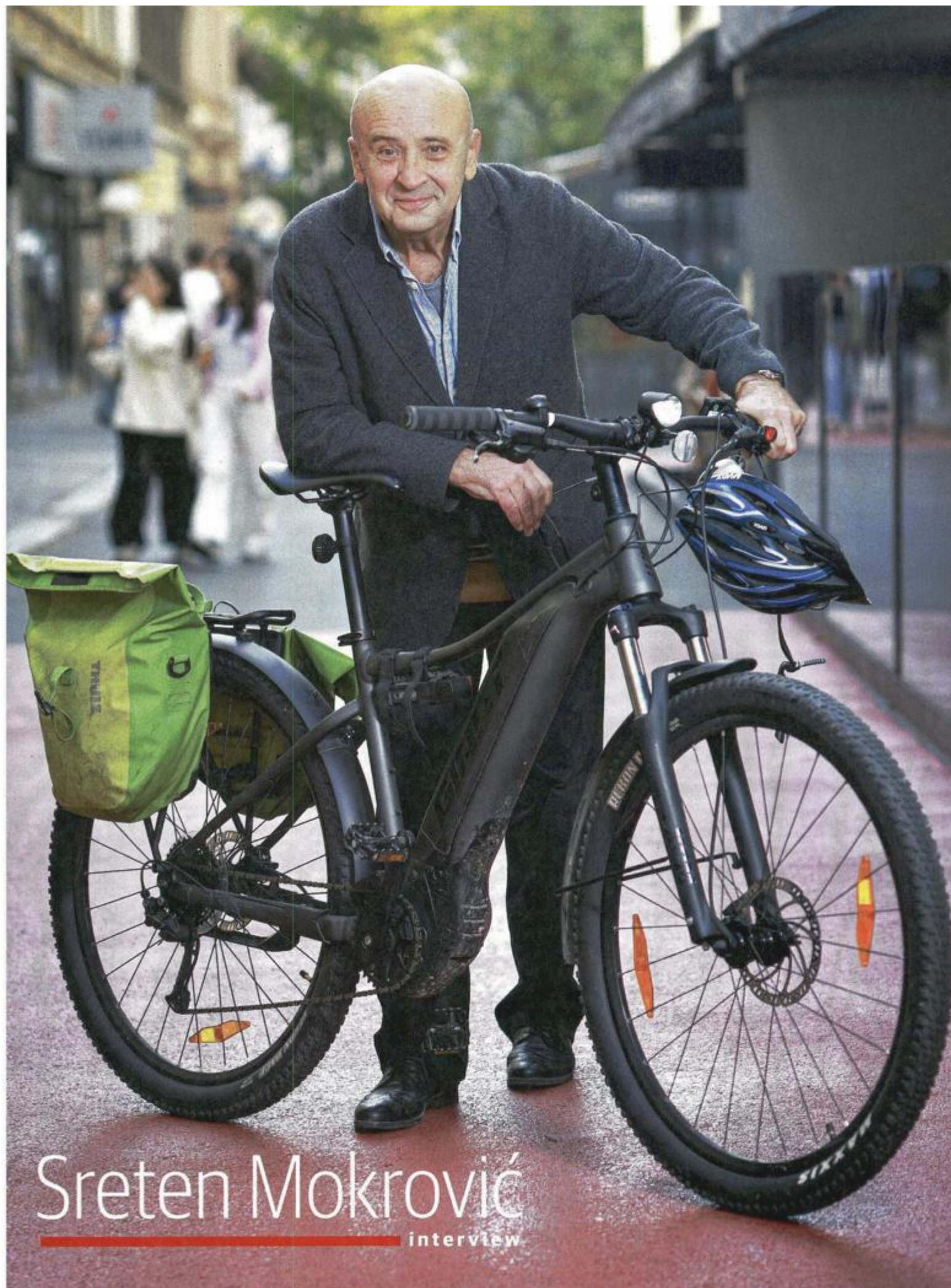
NACIONAL: Predstavu režira Ivica Buljan koji se na neki način vraća kući. No od vremena kada je on režirao u ZKM-u došlo je dosta mladih glumaca. Kako je izgledala suradnja ovog ansambla s Buljanom?

Meni suradnja s Ivicom nije nova, mi smo zajedno radili nekoliko predstava i znao sam što mogu očekivati od tog procesa. Ali doista, nekim mladim kolegama ovo je prvo takvo iskustvo i rekao bih da su se oni jako pametno, s dubokim razumijevanjem, uklopili u priču. Uvidjeli su da svi zajedno radimo na predstavi koja je važna i odmah shvatili dramaturgiju i Ivičine namjere i što želi dobiti s tim komadom.

NACIONAL: Kako Buljan radi? Trebate li odmah doći s naučenim tekstom i ima li promjena tijekom proba?

Ivica radi vrlo ozbiljno i studiozno, analitično, adekvatno svom znanju i iskustvu. U procesu rada na predstavi u neprestanom smo

GLUMAC SRETEN MOKROVIĆ igra u prvoj ovosezonskoj dramskoj premijeri Zagrebačkog kazališta mladih. Predstava 'Max, Mischa i ofenziva Tet' u režiji Ivice Buljana i dramaturgiji Vida Hribara nastala je prema romanu norveškog pisca Johana Harstada, a premijerno će se izvesti 17. listopada

dijalogu i sukreatori. Zato sam s radošću prihvaćao poziv da sudjelujem u predstavi. Naravno da mi glumci moramo doći s naučenim tekstom, oko toga nema rasprave. No sve ostalo se brusi do zadnjeg trena. Mi smo desetak dana pred premijerom, no za očekivati je da će se neke stvari još mijenjati, kratiti, možda će doći do još nekog dramaturškog zahvata, zamjena scena ili slično. No na to računamo i na to je, u krajnjoj liniji, ansambl ZKM-a spreman.

NACIONAL: Radi se o romanu koji je proglašen knjigom desetljeća u Norveškoj, koliko su teme kojima se bavi univerzalne i bliske hrvatskoj publici?

Čarolija tog romana doista je u tome da je univerzalan. I zato sam, čitajući roman, a kasnije dramaturgizaciju, razmišljao o tome zašto me sudbina glavnog junaka Maxa, koji s roditeljima odlazi u Ameriku i pokušava tamo pustiti korijene i živjeti neki drugi život, toliko dira. Došao sam do zaključka da smo svi mi u životu na ovaj ili onaj način prošli kroz slična preseljenja, morali se pomiriti s odlukama koji nisu bile naš izbor ili se suočiti s opasnostima od ratova, koji se

svaka ta paralelna priča može se doživjeti kroz predstavu. Njihovi odnosi su vrlo kompleksni i ti likovi su vrlo zanimljivi te važan dio cjeline. Ansambl je to prepoznao i zato je ova predstava kolektivni pothvat.

NACIONAL: Vi ste veteran ZKM-a, a sada glumite i radite s djecom svojih kolega, od Vida Hribara, preko Roka Juričića, do Tome Medveška. Kako izgleda ta suradnja, ipak ih znate otkad su bili mali?

Da, upravo tako, sjećam se Vida kad je bio u dječjim kolicima. No jako me veseli ova situacija u kojoj se sada nalazimo. Oni su sjajni mladi ljudi koji su unijeli novu energiju u ansambl i veliki mi je gušt doživljavati te njihove talente, volju, ljubav i predanost prema poslu koji rade. Moram reći da me to baš inspirira i potiče, na neki način i obvezuje da ih pratim, tako da i ja dam sve od sebe. Oni su s jedne strane jako ozbiljni kada se radi o poslu, a s druge strane prepuni duha i zafrkanti, tako da se dobna granica među nama briše. Mi smo kolege u pravom smislu te riječi.

NACIONAL: Proveli ste životni vijek u ZKM-u i Gavelli. Danas radite kao vanjski suradnik ZKM-a, u

kojem opet ostvarujete sjajne uloge. Kao da nikada niste ni otišli u mirovinu. To je jedna lijepa situacija koju nemaju svi vaši kolege u svojim kazalištima.

Točno i ja sam zato jako zahvalan ZKM-u koji mi je omogućio da budem u toj poziciji da radim i dalje, da me zovu i traže. To mi je doista veliko zadovoljstvo. Meni je, naime, nezamislivo da ne radim, ili da moram nešto sam izmišljati kako bih ostao aktivan. Mnogima je teško pala ta umjetna granica: sad si u mirovini i više ne glumiš. To je neka čudna, birokratska podjela, osobito u našem poslu, jer mnogi glumci rade praktički do smrti.

NACIONAL: Vratili ste se iz Južne Koreje, gdje ste gostovali s nagrađivanom predstavom „Sin, otac i majka sjede za stolom i dugo šute“. S kakvim dojmovima dolazite, prema pisanju medija, odlično ste prošli?

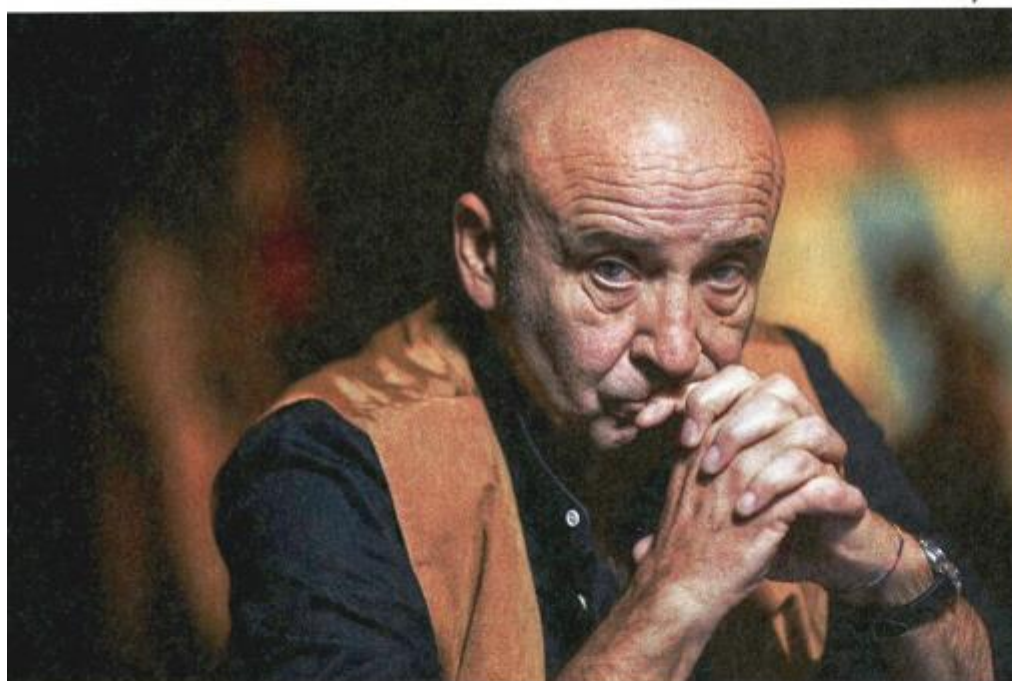
Da, publika je sjajno reagirala iako ne razumije jezik, ali očito su se prepoznali u toj priči. Oni su, doduše, imali prijevod na korejskom pismu i simultano na engleskom, tako da su mogli neometano pratiti radnju. Naravno da je na osobnoj razini velika čast biti pozvan u Koreju, o kojoj relativno malo znamo. S druge strane, to je jako inspirativno iskustvo, daje osjećaj širine, mogućnost upoznavanja drugih kultura i načina života, ali i načina na koji ljudi u tako dalekoj zemlji reagiraju na relativno intimnu obiteljsku priču koja također može postati univerzalna. Naime, ta obitelj nalazi se u posebnoj situaciji, u kojoj pitaju roditelje kojeg sina bi spašavali ako dođe do nuklearnog rata. Takve teme koje se odnose na one koji su nam najbliži i koje najviše volimo su ono što nas spaja, bili mi u Europi, Aziji ili Americi. Koliko god bili civilizacijski različiti, ipak postoji jedna dimenzija koja nas spaja, a to je da smo svi mi ljudi.

NACIONAL: Je li korejska publika emotivnija od naše?

Moram reći da su organizatori od početka bili vrlo profesionalni i sve je funkcioniralo besprijekorno. Što god da smo tražili za predstavu, sve su nam omogućili. No ono što je na kraju bilo vrlo lijepo, kada smo odigrali drugu predstavu, onda su i oni, kao što je to učinila i publika, pokazali i svoju drugu, emotivniju stranu. Tada smo ih doživjeli u drugom svjetlu, kada su nam strastveno objašnjavali koliko im se predstava svidjela, koliko ih je dirnula. Pokazali su se kao topli i dragi domaćini.

NACIONAL: Što takva gostovanja znače za ZKM, ali i hrvatsko kazalište jer se radi o globalnoj selekciji na Busan International Performing Arts Marketu?

To je velika čast jer su tamo došle kazališne grupe iz cijelog svijeta. Mi smo jedini imali priliku da odigramo cijelu predstavu, dok su druga kazališta prikazala tek fragmente svojih predstava. Bila je velika privilegija biti tamo jer je to „Arts Market“, jedan oblik umjetničke tržnice. Već smo dobili pozive da odemo na neka druga gostovanja po svijetu i tome se jako veselimo.

nažalost i danas događaju diljem svijeta. Zato će taj roman biti aktualan i za sto godina jer na vrlo jednostavan i ljudski način, kroz sudbinu tog mladog čovjeka, govori o svima nama.

NACIONAL: Ugo Korani mladi je glumac koji igra glavnu ulogu Maxa. No u predstavi je veliki ansambl. Koliko ste svi vi ostali iskorišteni u svojim ulogama?

Da, Ugo Korani igra prvo ulogu dječaka, a onda tog mladog čovjeka koji nosi cijelu priču. Naravno da nisu sve uloge glavne i nisu tako velike, ali kao što je Harstad genijalan pisac, tako i u predstavi ne postoji ništa što je marginalno. Svi likovi imaju svoju životnu priču koja je zanimljiva. Iako njihove sudbine nisu tako u fokusu i nisu tako konkretno zapisane kao kod Maxa,

'U KOREJI smo jedini imali priliku odigrati cijelu predstavu, dok su druga kazališta prikazala tek fragmente svojih predstava. Svakako je bila velika privilegija biti tamo'